

Turbók Attila

Magasan leng a kalózlobogó

Oláh Tamásnak, Radnótira emlékezve

Magasan leng a kalózlobogó
az üres színpad közepén.
Nézz körül! Kell még színház ide?
Színész – akár csak egy is – kell ide?
Hamlet szavát is elrabolja,
sósavba, háborúba, járványba fojtja és
tajtéjkzik: csapnivaló főhős
a végszavát vesztő, ripacs valóság.

*

Eltűnt világunk zászlaja pedig
félárbócon leng a nyugati szélben.
Kelőben a reggel piszkos szivárványa,
új nap dele kondul végzetes ricsajban,
fáklyaként ég a Notre-Dame fatetője.
Ki érti józan aggyal, miért szakadt fel
földrészünk szemhéja ily brutálisan,
a szemgolyóra csorduló árva vércsöpp
miért rontja a látást ily gyötrelmesen?

A leggyermekibb kérdés: miért, miért?
Az elborult agy sötét lázadása?
Pénzes összeesküvés a szelíd rétek ellen?
Hódolás, hódoltatás, honfoglalás
a szülőcsatorna hadserege által?
A petyhüdten széttárt kar cinizmusa,
a gyengesége: „nincs itt, kérem, semmi látnivaló”?
Az állatösztön fojtó szorítása lehetne
a helyes tesztválasz, de állat önmaga ellen
nem cselekszik ily csökötten, hacsak nem
hímfaló nősténypók a legsötétebb zugban.

TURBÓK ATTILA (1943) költő, újságíró. Utóbbi kötete: *Elsüllyedt tanú* (válogatott és új versek, Hét Krajcár Kiadó, 2021).

A nyitott égbolt csorba tükörképe:
bombázóárnyék a földi barázdán.
Az embervérbe mártott hamis hegedűhang.

A nagy hazugság panorámája aranykeretben, ím,
öngyilkos triptichon kelet, nyugat és dél felől,
a mindent összegző pusztítás előjátéka
az elvérző combok lázas selyme közt. Halálos
kielégülés utolsó sikolya a csillagtalan éjben.

Isten, Allah, Buddha és Brahma, lelki injekciós tűk,
van-e még segítség az utolsó szó jogán,
vagy már csak drónok, robotok, kémholdak
szenvtelenségében bízhatunk,
ha az emberi sors lélegzetvétele
mellékszerepre szánt csúfos idea?

„Nagy szárnyadat borítsd ránk, virrasztó éji felleg...”
írta a legsötétebb éjszakán a költő. A búcsúcsóknak
megtévedt önmagunktól, ó, emberi gazság,
van-e még hihető ideje?

*

Ha megfordíthatnám a kaleidoszkóp időcsövét,
hogy a feketéből kiváljon néhány üde fényfolt
és színderengés ölelje újra a szorongó Földet,
megéreznék a madarak, a fák. Az ember kezdetben
alig értené, miért ereszkedik alá a koponyás lobogó,
az örökölt fekete jelkép. Nem hallaná az óvatos
madárcsicsergést, a fák szélcsendes légvételét
a selymes levegőben, mert már jócskán elszokott tőle.
Lehetnénk akár boldogok is, ha e szó nem morzsolódott
volna salakká a hamis évtizedekben, a másról beszélés
forró szaunáiban, az önimádó, izzasztó förtelemben,
háborúkban és pusztító, gyilkos tükanyarokban.
Lehetnénk az igaz szó letéteményesei megint, büszkék
a megtisztult tudat rügybontó erejére, a testközelség
ámulatára, ujjérintésnyire a természet örök energiáitól.
A pusztulás támaszpontján várakozó nemzedékek
úrbe fülelő türelmetlen topogással (mert késik
a mentőúrhajó), visszanéznének őseik szétszórt hamujára,
kérdve, miért, miért történhetett mindez így.

A szürke égbolt felvonná a kötélletrát (a menekülés égi esélyét), mutatná az elhagyott ösvényt a földön, dühöngő cunamik, beszédes tájfunok, morajló földlökések ítélőszéke előtt a botor(káló) emberi nem megadóan, magasra tartva mindkét (vérrel szennyezett) kezét, maga kínálna önként és utoljára *csalhatatlan* alkut a kiégett mezőknek, sivataggá züllött csalitoknak, virágok illatvesztett kelyhének, erszényeseknek, finnyás növényevőknek, az éhes, ám egyébként türelmes ragadozóknak, hogy a megőrzített, elterelt és duzzasztott folyókkal együtt visszataláljon az eredeti folyásirányhoz, partok közé szelídült önmagához.

A jóslatok és agendák szerint nincs más esély, csak pusztulás, üvöltő menekülés. Hamuba hanyatló csók, anyag vezérelte bosszú. A gombot nyomó emberi ujj pedig csupán színpadi kellék, cinikus dramaturgia. Az utolsó sárkánygyík sem kúszik már „*a dal felé, a dal felé, a tiszta, tiszta dal felé.*” Füstben kerengő föld takarja a napszakváltozást, avagy a Nap fordítja el arcát a Földtől. Az anyag néma, közömbös, *lélektelen*. Miért is lenne más? Csak a halott költő fordul sóhajtván az éghez, kapszulát sercint az űrbe: „*de hisz lehet talán még! a hold ma oly kerek!*”